

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.
2018 - 1673

Doknr.
556922

Dato
27-03-2018

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 6. marts 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 296 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Rosenkrantz-Theil (S).

Spørgsmål nr. 296:

”Ministeren bedes redegøre for, hvor mange penge der årligt fra 2015-2017 er blevet anvendt på målgruppen udsatte voksne. Der ønskes for hvert af årene oplysninger om de samlede udgifter til målgruppen udsatte voksne, hvordan udgifterne fordelte sig på kommunerne, og endelig hvordan udgifterne fordelte sig på overførselsindkomster og sociale indsatser, som målgruppen var berettiget til, jf. serviceloven.”

Svar:

Det er ikke muligt direkte at opgøre udgifter til indsatser efter serviceloven til specifikke målgrupper eller diagnosegrupper på voksenområdet, herunder udsatte voksne.

Det skyldes, at kommunerne som hovedregel konterer udgifter til indsatser efter serviceloven efter ydelse og ikke efter målgruppe eller diagnosegruppe, hvilket følger af den kommunale kontoplan. Udgifter til ydelser, der gives efter de samme bestemmelser i serviceloven, bliver således som hovedregel konteret på samme konto, uanset hvilken målgruppe eller diagnosegruppe der er tale om.

Tilsvarende er det ikke muligt direkte at opgøre udgifter til overførselsindkomster til forskellige målgrupper eller diagnosegrupper, der modtager indsatser efter serviceloven, på baggrund af kommunernes konterede udgifter, da kommunerne konterer udgifter grupperet efter type af overførselsindkomst og ikke efter målgruppe eller diagnosegruppe.

Af tabel 1 fremgår de samlede offentlige udgifter til indsatser efter serviceloven til voksenområdet for årene 2015 og 2016, som er det seneste år, der foreligger regnskabs- tal for. Det forventes, at Danmarks Statistik offentliggør kommunernes regnskabs- tal for 2017 den 19. april.

Tabel 1
Offentlige udgifter til voksenområdet, 2015-2016

	2015	2016
	----- Mia. kr. -----	
I alt	30,6	30,2

Anm.: 2018-pl. Samlede offentlige nettodrifudsudgifter, jf. den kommunale kontoplan. Der er foretaget en skøns-
mæssig afgrænsning af udgifterne til hhv. ældre- og handicapområdet mv. baseret på fordelingsnøgler.
Der er ikke korrigeret for merudgifter i medfør af DUT.

Kilde: Danmarks Statistik (Kommunernes regnskaber) samt egne beregninger.

Det bemærkes, at der i den kommunale kontoplan ikke skelnes mellem udgifter til ældre- og handicapområdet mv. Det skyldes, at de lovgivningsmæssige rammer omkring en række kommunale ydelser (fx personlig og praktisk hjælp) rettet mod de to målgrupper ikke skelner mellem, om borgerens nedsatte funktionsniveau skyldes alder eller handicap mv., og indsatsen visiteres således efter de samme paragraffer i serviceloven.

For at kunne opgøre de samlede udgifter til hhv. ældre- og handicapområdet mv. anvendes fordelingsnøgler, hvor der foretages en skøns mæssig afgrænsning af handicapområdet mv. fra ældreområdet. Opgørelsen af udgifterne og udviklingen heri skal derfor tages med forbehold. Det bemærkes, at der fra og med kommunernes budgetlægning for 2018 er foretaget en revision af opgørelsesmetoden, hvorved det bliver muligt at foretage en mere præcis afgrænsning af kommunernes udgifter til handicapområdet mv. og ældreområdet.

Af tabel 2 fremgår en fordeling af udgifterne til voksenområdet i 2015 og 2016 efter indsats.

Tabel 2
Offentlige udgifter til voksenområdet efter indsats, 2015 og 2016

	2015	2016
	----- Mia. kr. -----	
Botilbud	12,5	12,2
Forebyggende indsats mv. og pleje og omsorg	8,6	8,8
Beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud	3,6	3,6
Forsorghjem og kvindekrisecentre	1,1	1,1
Behandling af stofmisbrugere	1,0	1,0
Alkoholbehandling	0,4	0,3
Hjælpe midler mv.	2,0	2,2
Øvrige	1,4	1,0
I alt	30,6	30,2

Anm.: 2018-pl. Samlede offentlige nettodrifudsudgifter, jf. den kommunale kontoplan.. Der er foretaget en skøns mæssig afgrænsning af udgifterne til handicapområdet mv. baseret på fordelingsnøgler. Alkoholbehandling omfatter sundhedslovens § 141. Der er ikke korrigeret for merudgifter i medfør af DUT.

Kilde: Danmarks Statistik (Kommunernes regnskaber) samt egne beregninger.

Det bemærkes, at det for årene 2015 og 2016 principielt vil være muligt at foretage et skøn over udgiften til overførselsindkomster og indsatser efter serviceloven til en række overordnede målgrupper på voksenområdet på baggrund af registeroplysninger om modtagerne af indsatser.

Et sådant skøn ville basere sig på oplysninger om, hvilke indsatser modtagere i de forskellige målgrupper har fået i løbet af året og de gennemsnitlige årlige udgifter til de pågældende indsatser (enhedsudgifter). I Socialpolitisk Redegørelse 2017 er der beregnet enhedsudgifter for de indsatser efter serviceloven, hvor det datamæssigt har været muligt. Det bemærkes i den forbindelse, at enhedsudgifterne kun kan opgøres på tværs af målgrupper og ikke for de enkelte målgrupper hver for sig.

Registeroplysningerne om modtagere af indsatser gør det muligt at sondre mellem socialt udsatte voksne, herunder personer i stofmisbrugsbehandling, personer i alkoholbehandling, personer med ophold på forsorgshjem og herberger, og voksne med psykiske vanskeligheder (sindslidelser) samt voksne med handicap, jf. også kapitlet om "Målgrupper, modtagere og udgifter på det sociale område" i Socialpolitisk Redegørelse 2017.

Der vil dog knytte sig en række væsentlige datamæssige usikkerheder og forbehold til et sådant skøn, herunder at:

- De beregnede udgifter vil ikke tegne et fuldstændigt billede af udgiften til målgruppen, da der ikke findes registeroplysninger om modtagere af alle indsatser efter serviceloven. Eksempelvis har man aktuelt ikke registerdata om modtagere af hjælpemidler.
- Man vil være nødt til at antage, at de gennemsnitlige enhedsudgifter opgjort på tværs af målgrupper også giver et retvisende billede af enhedsudgifterne til de specifikke målgrupper. Dvs. en antagelse om, at enhedsudgiften til fx socialpædagogisk støtte til en voksen med handicap er den samme som enhedsudgiften til socialpædagogisk støtte til en udsat voksen.
- En fordeling af udgifterne på kommuner vil være forbundet med usikkerhed. Der vil i øvrigt ikke være data om modtagere i de nævnte målgrupper for alle landets kommuner.
- Der vil knytte sig særlig usikkerhed til udgifter til målgrupper baseret på diagnoseafgrænsninger, herunder målgruppen af borgere med ADHD, autisme, udviklingshæmning, erhvervet hjerneskade og psykisk lidelse med samtidigt misbrug. Det skyldes, at der i udgangspunktet kun findes registerdata om personer, der har fået stillet en diagnose fra hospitaler.

Det indgår i Børne- og Socialministeriets datastrategi, at der skal etableres et mere dækkende datagrundlag på socialområdet frem mod 2020. Det vil fremadrettet skabe bedre muligheder for at foretage skøn over de samlede udgifter til indsatser efter serviceloven og overførselsindkomster for specifikke målgrupper, eksempelvis udsatte voksne eller voksne med handicap.

Det bemærkes i øvrigt, at der i den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM) er foretaget en registerbaseret opgørelse af det gennemsnitlige træk på udgifter til blandt andet indsatser efter serviceloven, overførselsindkomster mv. for en række mål- og diagnosegrupper, herunder udsatte voksne, som der spørges ind til. Disse opgørelser gør det imidlertid ikke muligt at foretage en opgørelse over de samlede udgifter til disse målgrupper på landsplan.

Det skyldes, at der i SØM er set på *forskellen* mellem udgiftstrækket i en kontrol- og en indsatsgruppe. I denne beregning betyder det ikke noget, at eksempelvis indsatser i form af hjælpemidler ikke indgår, hvis udgifterne til hjælpemidler kan antages at være ens i de to grupper. I en opgørelse af *niveauet* for de samlede udgifter til en målgruppe på landsplan er det derimod helt centralt, at alle indsatser efter serviceloven indgår.

Da SØM regner på forskellen mellem udgiftstrækket i en indsats- og kontrolgruppe er det heller ikke afgørende i den sammenhæng, at alle borgere i målgruppen indgår. En samlet opgørelse af udgifterne til målgruppen på landsplan kræver derimod en fuldstændig opgørelse af målgruppens størrelse.

Med venlig hilsen
Mai Mercado